

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mi'j, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

¡ TRONAT Y DESTRONAT !

Una vegada era un rey, que tenia.....

UN PARTIT TOTALMENT PARTIT.

A tè rahò 'l ditxo. «Ningú pot dir:—D' aquesta aygua no 'n beuré.» Si algú, avants d' ara, m' ha gués insinuat que vindria una ocasió, en que jo, demòcrata empedernit y republicà petrificat uniria las mans per aplaudir plé d' entusiasme al partit carlista, me l' hauria mirat ab extranyesa.

y no hauria pogut menos d' exclamar:—¿Y ara? ¿Qué son ximplés?»

Donchs, contra lo que no era d' esperar, ni de somiar siquiera, ha arribat l' ocasió dels aplausos, y son aquests tan espontànecs, tan ruidosos, tan entusiastas com los que pogan dedicarse al millor clown del millor *Circo eqüestre*, al realisar la més inesperada de las sorpresas.

No es poch bonich lo que passa.

Un rey—més ó menos de per riure—que un cop posat á espurgar, talla totas las branca y hasta las empen contra la soca del seu partit.

Un partit qu' en nom de la cega obediencia al dret divi ha ensangrenat la nació realisant terribles y porfiadas guerras civils, y que á lo millor se rebela contra 'l que havia proclamat com á rey legitim, li nega la obediencia y li arrenca la corona, més ó menos de per riure.

Diguin vostés mateixos ¿no es aixó una deliciosa escena de payassos? ¿No veuen com l' un tira al altre de bigotis, y quan aquest s' aixeca, de la primera manotada li fa volejar la paperina? ¿No 'ls contemplan, agarbontantse, esgarrapantse, plantofejantse, fent muecas y crits y ridiculas contorsions? Mirinlos, ara s' estiran las camas, ara s' embrutan de fum d' estampa, ara s' ajupen y per sota las camas se propinan mútuament un núvol de pols y de brutícia que 'ls fa perdre 'l món de vista.

¿Qui havia de pensarse una cosa semblant, quan armats fins á la nou del coll recorrian vinyas y boscos, montanyas y planuras, robant, incendiant, fusellant, saquejant, violant y cometent, en amistosa conxorxa, tota mena de vituperis! ¿Qui havia de figurarse que aquella fiera sanguinaria, implacable, facinerosa acabaria per provocar las riatladas d' Espanya tota, del món enter?

Era un partit lo carlista que vivia fora de la lley natural. Totas las colectivitats, al igual que 'ls individuos solen modificarse en lo transcurs del temps, adaptantse á l' atmosfera que respiran. Unicament lo partit carlista, resistint á la lley natural del progrés, se sostenia remugant l' odi y alimentant la febre insaciable de la venjança.

Odi contra tots los avensos, venjança contra tots los liberals.

Lo mateix era 'l carli de avuy dia, que 'l de l' any 23. Sa aspiració consistia ab lo restabliment del absolutisme y de la Inquisició. Un amo y una bona foguera. A la veu de qualsevol ensotanat predicant la guerra y l' extermini, sentia bullirli la sanch y 's llensava á la montanya, trabuch en mà, com un llamp desfet. En l' exercici de sas funcions aniquiladoras, no respectava res. Lo terror anava ab ell y era la seva arma favorita. Combatut y vensut, y més de una vegada venut com un xay, per alguns dels seus capítossos qu' en l' ofici de cabecilla trobavan un medi fàcil d' enriqueirse, lo carli verdader se retirava á casa seva, ni arrepentit, ni consentent de sa impotencia: se retirava esperant un y altre dia, mesos y anys, una nova ocasió de tornar á las andadas.

Donchs una forsa tan poderosa, un element tan cego y tan útil als fins de aquell rey tanoca, acaba de ser dissolt. L' héroe del *As d' oros*, se l' ha jugat al *As d' oros*. Ni més, ni menos. Ha tractat á puntadas de péu als seus partidaris més decidits. Los ha donat lo que volian. ¿No proclaman l' absolutisme? Pues aixó es l' absolutisme.

Pero ells, al sentirse la patacada á sobre han hagut de demostrar que aquestas reals distincions que 's revelan á cossas, no s' acomoda al seu gust. Ells, ab tot y ser absolutistas, s' han rebelat contra l' absolutisme del seu rey, li han cantat las quaranta, se li han pujat á las barbas y han acabat per destronarlo.

Adéu dret divi, sacrificat á las passions humanas!

Si 'ls carlins se dedican á destronar al seu rey, al seu idól, ¿volen fer nos los favor de dir, quina feyna 'ns queda á nosaltres, los republicans?

De tot aixó 'n resulta un fet extraordinari: «un rey que dissolt al seu partit; un partit que dissolt al seu rey.»

Los amants dels progressos liberals estém d' enhorabona. Cada pas que donavam en lo cami de las reformas democráticas haviam de donarlo ab gran cautela y sense perdre may de vista al partit carli, impotent per triunfar, pero prou poderós per destorbar y endarrerir lo cumpliment de las reformas.

¿No 's deya que la República era impossible á Espanya, per quant lo dia mateix de proclamarse 'ls carlins se tirarian al camp?

Donchs aquest inconvenient ha desaparecut.

Perque es inútil que 'l rey de las húngaras, intenti enquistarse en la familia real espanyola, casant al seu hereu ab una de las fillas del difunt D. Alfonso XII. Un abisme plé de sanch fa impossible aquest matrimoni, contra 'l qual hasta 'ls conservadors ne protestan.

Com es inútil també que 'ls destronadors del héroe de Oroquieta, intentin alzar la bandera de la República católica, projecte que no pot prosperar sinó durant los tres dias de Carnestoltes y encare com una broma.

Quan per un partit tan vell y anacrónich com lo partit carlista arriba l' hora de la descomposició, y cau fet á trossos, no hi ha més remey qu' escombrarlo.

Dels seus restos se 'n ha d' encarregar fatalment, lo carro de las escombrarias.

Se 'ls treu dels llochs habitats y se 'ls colga ben fondo.

P. K.

LO NÚMERO MILENARI.

derablement la tirada de la primera edició—de fer noves y successivas edicions, durant tot lo dissapte y una bona part del diumenje.

Un éxit tan colossal no pot menos d' omplirnos de satisfacció y orgull, per representar, com representa, la recompensa més ambicionada á que pot aspirar una publicació, que com la nostra ha fet sempre tot lo possible, en la defensa dels ideals republicans, y en lo desilij de correspondre á las manifestas simpatias y preferencias dels seus lectors.

A aquestos, donchs, nos correspón donarlos las gracias més expressivas, y ab eltas, reiterarlos la scguretat de que hem de multiplicar los nostres esforços, pera fernes dignes del favor que se serveixen dispensarnos.

Las doném també als constants venedors y als actius corresponsals de LA CAMPANA, com aixís mateix envihém un vot de agraïment á nostres companys de la premsa local, sense distinció de partits, que ab tanta noblesa y afectuos esperit de germanó, van ocupar tan laudatoriament del indicat número milenari.

Ab lo seu concurs fraternal, la festa per nosaltres commemorada, no pogué menos de ser doblement satisfactoria.

VOSTÉS dirán sens duple:—¿Cóm es que LA CAMPANA DE GRACIA no s' ocupa del crim del carrer de Fuencarral de Madrid? ¿Qué no véu que tots los periódichs ne parlan?

Per lo mateix, perque tots ne parlan, no 'n parlem nosaltres. Escoltin: ¿qué 'n trauriam de repetir lo que diuen ells, quan en realitat l' un dia afirman una cosa y l' endemà la desmenteixen?

Si 'ls periódichs de Madrid, que 's mouhen en lo lloch mateix del succés y poden consultar á las personas més ó menos relacionadas ab ell, no logran posarlo en clar y sembran la confusió més embrollada ¿qué podriam fer nosaltres, desde aquí, en benefici de la justicia y en interés dels nostres lectors?

Deixin que la cosa 's depuri, esperin á que desaparegui 'l secret del sumari, y llavors hi veurém més clar que ara y podrém dir la nostra opinió.

Llavors sabrém—si es que s' averigua—quins han sigut los móvils de un crim tan espantós, quins los autors, si aquests apareixen; y quin concepte pot formarse de l' activitat, del zel y de la perspiciacia de la justicia espanyola.

Perque alló que diuen alguns de que ab diners tot se tapa, es una cosa, francament, que no la podém admetre.

¿Creuen vostés qu' estém en plena canícula, y qu' encare que haja vingut tart, la calor se deixa sentir de una manera extraordinaria?

Donchs á pesar de la canícula, lo qu' es á Sant Petersburgu fa un fret extraordinari.

L' emperador de Alemania ha visitat al emperador de Russia, trobant en aquell imperi una acullida glacial. Ni una aclamació, ni un aplauso, ni una manifestació de simpatia.

Una fredor tan extraordinaria pot produhir un costipat.

Y un costipat duhent al pap l' Alsacia y la Lorena mal digeridas, pot donar lloch á un catarro gástrich.

Y de un catarro gástrich á un titus s' hi camina insensiblement.

—Vaja, Sra. Alemania, procuri suar y abriguis bé.

—¿Cóm dimontri volen que m' abrigui, si volia comprar un rus y no me l' han volgut vendre?

Lo Sr. Mañé y Flaquer té la paraula.

La causa de certs mals que 's deploran no es deguda al flamenquisme, no senyors.

¿Saben á qu' es deguda en primer lloch? ¡¡Al animalisme!!

Verdaderament cada dia abundan més los animals.

Dilluns passat van esmorsar plegats al *Sardinero* de Santander, los generals Martínez Campos y Calleja y l' ex-ministre D. German Gamazo.

Tres personatjes que fan morros.

Una cosa incomprensible: que pogan ter morros y menjar al mateix temps.

Un periódich de Alicante refereix l' aventura del rector de un poble de aquella provincia que ab malas arts va donar entened d' anar á la sagristia, á una nena sorda y muda, pero hermosissima, y un cop la va tenir allá... etcétera, etc., etc.

Lo qu' ell devia dir:—¿Es muda? Aquesta es la que convé, que no ho podrà dir á ningú.

Pero la naturalesa acusadora ha anat fent lo seu fet. La nena está compromesa, lo rector fugitiu: lo pare de aquella ha acudit als tribunals implorant justicia, y en tot lo pais reyna la major indignació contra l' ensotanat, autor de tan indigne sacrilegi.

¡Infame!

Hem vist lo nou periódich nocedalí titulat *Diario de Cataluña*, que per cert dedica 'l seu primer article al gloriós Sant Jaume.

«Descended de nuevo de lo alto—diu—y perezcan al filo de vuestra espada vengadora cuantos herejes medran en este suelo que conquistasteis con la predicación del Evangelio.»

Aixís, aixís: que Sant Jaume baixi del cel desseguida: que 's posi la boyna al cap y que aixequi una partida.

Pero no una partida contra 'ls liberals, sinó contra 'ls heretjes.

Y tinguiho entés, Sr. Llauder: aixó d' heretje no va per nosaltres; va per vosté.

¡Pobre Boulanger!
Va posarse á volar sense tenir las alas prou formadas, y ara 'l tenen anant de tomballons per terra.

De primer á la Cámara: promou un esbalot inútil y tots los elements republicans li tiran la caballeria á sobre.

Se desafia després ab en Floquet, president del consell de ministros, y en Floquet, un advocat, un sexagenari, li venta una burxada al coll, á n' ell, al futur dictador de la Fransa.

¿Volen més desdixas?

Donchs encare hi ha més.

Se celebran eleccions en lo departament del Ardeche. Los partidaris del ex-general s' agitan, se remouhen, lluytan desesperadament, s' efectúa l' escrutini y dona 'l següent resultat:

Boulanger, 49 mil y pico de vots.

Brassier, oportunista: 36,500.

Casi 'l doble.

Vaja, senyor general, aixó no va, aixó no peta: després de tantas cullidas, ja 's pot tallar la coleta.

L' arcalde de Valls no va permetre que 'ls gremis se reunissen á deliberar sobre 'ls efectes de la lley de alco-hols.

¿Qué s' hi farà!
Aixís com hi ha alcoholes falsificats, també hi ha ar-caldes ab amilich.

Y 'l de Valls n' es un.

CARTAS DE FORA.—Ha mort á Sant Feliu de Guixols, don Narcís Cubias y Ribas, jefe dels republicans historichs de aquella vila. Lo Sr. Cubias procedia del antich partit progressista y havia cumplert la lley del progrés adoptant las ideas republicanas al convencers de que la monarquia á Espanya es incompatible ab la verdadera llibertat. Coneixiam al ilustre patrici y haviam tingut ocasió de admirar sas bonas condicions de carácter, sa ilustració y sa inteligencia. Sa mort ha sigut vivament sentida, no sols per sos correligionaris, sinó per tots los vehins de Sant Feliu de Guixols ahont era estimat de tothom.

El Correo Catalán, ó com si diguessen lo Sr. *Llauder* las empren contra 'l doctor Sardá y Salvany, autor de *El liberalismo es pecado*.

—Pero, diguin, ¿no estava tip de donarli sabó?
—Si senyors: y per lo mateix, ara l' ha dut al safreig.
Y 'l masega y 'l cargola
y per tréureli 'l sabó
després d' empaparlo d' aygua
pim, pam! cop de picador.

Los carlins rebeldes reunits á Burgos han destronat solemnement al rey del As d' oros.

¿Y ara com se las campanejan per trobar un altre pretendent?

¿Proclamarán á n' en Jaumet?
No pot ser, lo seu pare no ho vol.
¿Se declararán partidaris de la República católica?
Impossible: la República católica no pot ser més que un all y oli negat.

¿Y donchs de qué farán manegas?
No s' apurin: á Burgos mateix ahont han realisat lo destronament del Terso, tenen un pretendent adequat que 'ls vindrá de perilla.
Lo Papa-moscas.

La qüestió dels esperits sembla que bé ó malament s' ha arreglat.

Gracias als grans exorcismes que van fé 'ls tarragonins, del cos dels contribuyents s' han tret los mals esperits.

A propòsit dels drets extraordinaris sobre 'ls ayguar-dents, deya un borratxo de solemnitat:

—Desenganyéuvos: com més drets menos torts.

Un crit que aquests dias ha sigut general per tot' Espanya:

—¡A fora 'ls aforos!

Errequinetan onena bada au.

¿Diuhen que no saben lo que significan aquestas paraulas? Ho comprench: son una expressió vasca que vol dir:—*Aquesta es la millor de las reynas.*

Van dirla 'ls obrers vascongats qu' estan treballant en la Real caseta de banys, al veure que D.ª Maria Cristina, agafava una bronja y ¡patxip! ¡patxap! donava unas quantas pinzelladas.

A tan poca costa s' excita l' entusiasme y l' admiració de certas personas.

Perque si 'l ser la millor de las reynas consisteix en donar unas quantas pinzelladas, lo dia que un trono quedi vacant, los monárquichs farán molt bé, anant á buscar lo millor candidat entre 'ls emblanquinadors del Plá. de la Boqueria.

Párrafos de una carta del Terso:

«Siempre he inculcado en vuestros corazones la fe que abraza el mio en la *inmortalidad* de nuestra causa.»
Alto: la paraula *inmortalidad* conté una errada de imprenta: hi sobra una t.

Lo rey del As d' oros no pot parlar més que de la *inmoralitat* y de las húngaras.

Recomendacions d' en Llauder:

«Confianza, pues, snmisión y gratitud. Que cada cual ocupe su puesto, y la cruz por delante, sigamos todos, etcétera, etc.»

Davant la creu y al darrera los carlins de dos en dos: lo que 'm creya era un partit, resulta una professó.

Dissapte passat un gran número de venedors de LA CAMPANA van posarnos al nivell de D. Manuel Girona y del marqués de Comillas, cridant per aquests carrers en loch de *Lo milenari de LA CAMPANA*:—¡LA CAMPANA, millonaria!

No som millonaris, ni pensém serho may; pero si ho fóssem, ¡que dimontri! continuaríam sent republicans com sempre.

Consequéncias del procés sobre 'l crim del carrer de Fuencarral.

A un redactor de *La Iberia* va atropellarlo un polisson.

A un redactor de *El Imparcial* un agutzil va abofejarlo.

Y al *Resumen*, al *Liberal* y al *Pais* va encausarlos lo tribunal.

Podrán dir lo que vulgan de la justicia espanyola; pero lo qu' es los verdaders criminals, es á dir, los verdaders periodistas, ja poden fer lo que 'ls dongui la gana, lo qu' es aquestos no s' escapan.

A LO INSERTAT EN LO NUMERO 999.

1. XARADA.—*Cas so-la.*
2. MUDANSA.—*Fil-Gil-Vil-Mil.*
3. TRENCA-CLOSCAS.—*Lo patje de la comtesa.*
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Mongai.*
5. GEROGLÍFICH.—*Las mans fan escala.*

Han endavinat totas las soluciones los ciudatans Ploramicas y A. Seguí; n' han endavinadas 4 F. Vilá, Xicot com cal y Sastre Inglés; 3 Pep Martra, Noy que va á estudi y J. T. Anguila; 2 Un Llumátich, Pep Botella, Nas de llauna y R. Castellá; y 1 no més F. Calsotets.

XARADA.

Ab tots los modos que cal vaig prima á una senyoreta:
—¿Qué 'm sabría dir, nineta, si avuy estém á tota?
Y 'm va respondre:—¡Pavana!
¿Vosté no ho dos? ¿No ho coneix?

¿Que no ho veu vosté mateix tenint com tres LA CAMPANA?

A. GIBERT.

TRENCA-CLOSCAS.

Dn. M. ¿LA TÍA SEVA QU' ES DE CERVERA?

Formar ab aquestas lletras lo nom de un gran escriptor.

R. M. FRARE LLECH.

GEROGLÍFICH.

× × × ×
AB
RI
AL
A

P. OXS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans Pere Galindayna, G. J. L., Un Baylet, Un Sagastí, Pau Pelgrim, Perriko Perrako, J. Miralles, Un aprenent, A Vantí Felip Barat, Ramon Castilla, Un Llumátich, Franch Vila Arnoldo, Rosela, Risca, Un fill de Sans, Pedraiva, E. Cardona, C. Corrons, E. Arlés, B. Arúgas, Tres Ratas, Badoret, F. Calsotets, Pau Pera y A. F.: *Lo que 'ns envian no fa per casa*

Ciudadans J. Valls, Saldoni de Valcarca, J. Staramsa, A. Cánovas, Pepet d' Esplugas, Lo Rector. A del Valle, Serapi Guitarra, Angel de la Guarda, Fivaller, Nas de llauna, J. T. Anguila, Xicot com cal, Antonet del Corral, Noy de Sans, Amorosa, Marangy, F. Pons, Massini de la Bordela, Macari Rodatolla y J. M.ª Bernis: *Insertaréu alguna cosa de lo que 'ns remeten.*

Ciudadá M. Riusec: Publicaréu lo sonet.—J. Ayné Rabell: Idem los versos.—Camilo Klek.: Aceptém lo trenca-closcas y 'l ters de silabas. Los versos no tenen gracia.—Mari Revollós: Lo sonet de vosté es poch espontaneo y 'l últim vers es defectuós.—D. Tardias: Aprofitaréu molta cosa de lo que 'ns remet.—M. Badia: La poesia va descarnada.—Tarumba: ¿Qué n' tréu d' enviarnos traballs co-plais?

—Faló: Ja veuria la poesia: l' idili queda acceptat. Y A.: Ara ja es massa tart per parlarne.—Tres Grills: L' assumpto no té prou interés fora d' aqueixa localitat.—Samuel del Palau: Ja que no la primera, aceptém la segona poesia.—E. Farré: Aprofitaréu algun re-tall.—Lorellop Sasac: Fora de una xarada y un epigrama, lo demás no 'ns fa feliss: s.—P. Pelgrim: Ha fet tart y ademés lo que 'ns envia es incorrecte.—E. Vilaret: No es tan espontaneo com altres que sol enviarnos.—Capella pre historich: L' article resulta molt ordinari.—T. y R.: Lo de vosté es a molt bé.—F. de P. Juanico y Coll: Vosté farà lo que voldra: pero las presuncions que alega no son fundadas. Precisan ent en l' últim número de la «Esquella» 's publican uns versos de vosté.—Averi Tornat: Gracias per la noticia que 'ns dona; pero no podém publicarla perque resultaria extemporanea.

AVÍS IMPORTANT.

Als corresponsals y lectors de LA CAMPANA, que resideixen fora de Barcelona

A fi de facilitar l' adquisició dels premis en llibres, que oferiam en lo número milenari de LA CAMPANA DE GRACIA, á tenor de las bases insertas en la segona plana de la cuberta, prevenim á nostres lectors que no resideixen á Barcelona y que resultin favorecuts pèl sorteig del dia 28 del corrent, que 'ls bastará presentar la cuberta al corresponsal, lo qual tallará 'l número premiat y 'ns l' enviará, indicantnos quin dels tres lots oferts prefereix cada un dels premiats. Sens altre requisit, reberán aquestos lo premi per conducte del mateix corresponsal, compromentnos nosaltres á enviarlo pèl correu y franch de ports.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj, 20*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro 21 y 23

COSAS DE LA SENMANA.

OLÉRDULA.—Palla catalana.

MONTSERRAT.—Llana francesa.